

Ny national fransk risikovurdering af NGT/GMO

Af Klaus Sall, Sall&Sall Rådgivning

Marts 2024

Den 6. marts 2024 frigav den nationale styrelse for risikovurdering i **Frankrig** deres risikovurdering af de Nye Genomiske Teknikker (NGT) til udvikling af nye plantesorter (ANSES, 2024). Den franske risikovurdering er meget grundig, og anbefaler at **alle** NGT-planter skal risikovurderes, men at **omfanget** af risikovurderingen skal vurderes fra sag til sag. De anbefaler også at alle NGT skal mærkes og overvåges efter godkendelse.

Den franske risikovurdering har:

- gennemgået den videnskabelige dokumentation om NGT og
- vurderet mulige risici ved 12 konkrete planter der er frembragt med NGT metoder.

Ud af de 12 undersøgte planter falder de 10 i den kategori der kaldes NGT1, som er den kategori EU-Kommissionen har foreslået ikke længere skal risikovurderes, mærkes eller spores.

ANSES' gennemgang viser at 8 af de 12 undersøgte planter indebærer mulige risici for sundhed eller miljø.

ANSES konkluderer derfor, at det **ikke** er muligt at vurdere risici for mennesker eller miljø ud fra omfanget af de genetiske ændringer (NGT1, NGT2 eller NGT3), således som EU Kommissionen har foreslået.

ANSES anbefaler at:

1. Alle NGT-planter skal risikovurderes.
2. Risikovurderingen skal være mindre end for de traditionelle GMO, og skal tilpasses i forhold til plantesort og plantens kendte relationer til miljø, sundhed og samfundet mere bredt.
3. Alle NGT-planter skal mærkes, således at hele værdikæden kan tage oplyste valg.
4. Alle NGT skal overvåges efter godkendelse, for at følge en evt. påvirkning på sundhed eller miljø.

ANSES har opdelt den nuværende risikovurdering af GMO på 11 områder, og anbefaler at den basale risiko vurdering af NGT altid skal omfatte 3 basale områder, mens risikovurderingen fra sag til sag kan omfatte yderligere en eller flere af de øvrige 5 områder, således at 3 områder ikke er nødvendige.

ANSES har november 2023 kritiseret EU Kommissionens forslag om ny regulering af NGT-planter, for at mangle videnskabelig grundlag for de definitioner, som ligger til grund for forslaget (ANSES, 2023).

Den kritiske vurdering fra ANSES svarer til den kritiske risikovurdering om NGT, som Miljøstyrelsen i **Tyskland** offentliggjorde i 2021 (BfN, 2021) og som de senest har opdateret i en videnskabelig artikel d. 14 marts 2024 (Bohle *et al.*, 2024).

Den nye risikovurdering fra ANSES understreger en række risici, som i november 2023 blev fremhævet af Miljøstyrelsen i **Østrig**, efter at de havde undersøgt 4 NGT planter (Eckerstorfer and Heissenberger, 2023).

Referencer

- ANSES (2023)** 'OPINION of the French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety on the scientific analysis of Annex I of the European Commission's Proposal for a Regulation of 5 July 2023 on new genomic techniques (NGTs) – Review of the proposed equivalence criteria for defining category 1 NGT plants'. Available at: <https://www.anses.fr/en/system/files/BIOT2023AUTO0189EN.pdf>.
- ANSES (2024)** 'Risks and socio-economic issues related to NTG plants. Opinion of the Anses'. Available at: https://www.testbiotech.org/sites/default/files/ANSES_nouveaux_ogm_inofficial_translation_2024.pdf.
- BfN (2021)** 'New developments and regulatory issues in plant genetic engineering', p. 24. Available at: <https://www.bfn.de/publikationen/positionspapier/new-developments-and-regulatory-issues-plant-genetic-engineering>.
- Bohle, F. et al. (2024)** 'Where does the EU-path on new genomic techniques lead us?', *Frontiers in Genome Editing*, 6. Available at: <https://doi.org/10.3389/fgeed.2024.1377117>.
- Eckerstorfer, M. and Heissenberger, A. (2023)** *New Genetic Engineering - Possible Unintended Effects*. Verlag Arbeiterkammer Wien (Informationen zur Umweltpolitik, 208). Available at: <https://emedien.arbeiterkammer.at/viewer/api/v1/records/AC16982244/files/source/AC16982244.pdf>.

Note ANSES er det franske agentur ansvarlig for risikovurdering af fødevarer, miljø, arbejdsmiljø og forbrugersikkerhed. ANSES er et forvaltningsorgan, der refererer til Ministerierne for Sundhed, Miljø, Landbrug, Arbejdstagersikkerhed og Forbrugeranliggender.